

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z wniosku Powiatu P.

przy uczestnictwie J. P. , Gminy J. , W. P. , W. D. , S. P. , Z. O. , D. O.

i B. L.

o rozgraniczenie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 14 lutego 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania J. P.

od postanowienia Sądu Okręgowego w P.

z dnia 21 lutego 2019 r., sygn. akt I Ca (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. oddala wniosek uczestniczki postępowania Gminy J. o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości

lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w P. z dnia 21 lutego 2019 r. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

W judykaturze Sądu Najwyższego zostało wyjaśnione, że przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej oznacza, iż dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątpienia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia. Pamiętać przy tym trzeba, że oczywiste jest to, co jest widoczne bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Skarżący musi zatem wykazać, że wyrok zapadł z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym na pierwszy rzut oka, bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, nie publ., z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, nie publ. i z dnia 13 marca 2017 r., I CSK 596/16, nie publ.). Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia

12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156).

Bliższa analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej nie pozwala przyjąć, by była ona – w powyższym rozumieniu – oczywiście uzasadniona. Skarżący nie wykazał, że zastosowanie powołanych w skardze kasacyjnej przepisów prawa, których naruszenie w jego ocenie ma skutkować oczywistą zasadnością skargi, było – w okolicznościach sprawy ustalonych przez Sądy obu instancji – oczywiście błędne lub doprowadziło do tego, że zaskarżone postanowienie jest oczywiście nieprawidłowe.

Po pierwsze, orzecznictwo przyjmuje, że przepisy art. 385 i 386 k.p.c. nie mogą stanowić samodzielnej podstawy służącej do formułowania zarzutów naruszenia przepisów postępowania i jako podstawy skargi wymagają konkretyzacji przez wskazanie przepisów postępowania, których naruszenie doprowadziło do bezzasadnego oddalenia apelacji, zamiast jej uwzględnienia (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2003 r., IV CKN 355/01, nie publ., z dnia 17 marca 2010 r., II CSK 393/09, nie publ., z dnia 15 kwietnia 2010 r., II CSK 515/09, nie publ., z dnia 29 kwietnia 2010 r., IV CSK 524/09, nie publ., i z dnia 5 października 2012 r., IV CSK 166/12, nie publ.).

Skarżący w odniesieniu do zarzutu naruszenia art. 385 k.p.c. dokonał tej konkretyzacji przez wskazanie art. 212 § 1 i 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 34 ust. 3 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (jedn. tekst: Dz. U. z 2019 r., poz. 725 ze zm., dalej jako: „p.g.k.”). Odwołanie do art. 212 § 1 i 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. jest niewystarczające, gdyż brak powiązania tych przepisów z odpowiednimi przepisami o postępowaniu przed sądem drugiej instancji (art. 378 § 1, art. 382 lub art. 391 § 1 k.p.c.) powoduje, że jednośny zarzut nie mógłby odnieść skutku (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2015 r., III CSK 153/14, OSNC 2016, Nr 1, poz. 14, i z dnia 2 lutego 2018 r., II CSK 287/17, nie publ.). Z kolei o naruszeniu art. 34 ust. 3 p.g.k. w okolicznościach sprawy w ogóle nie może być mowy, gdyż Sądy obu instancji – zgodnie z dyspozycją tego przepisu – rozpoznawały sprawę w postępowaniu

nieprocesowym. Natomiast w odniesieniu do zarzutu naruszenia art. 386 § 4 k.p.c. brak jakiegokolwiek wymaganej konkretyzacji przez wskazanie na inne przepisy postępowania, których naruszenia miałyby uzasadniać twierdzenie skarżącego o bezzasadnym niezastosowaniu art. 386 § 4 k.p.c.

Po drugie, Sąd drugiej instancji rozpoznając sprawę na skutek apelacji skarżącego przyjął, że jego twierdzenia co do przedwczesności rozstrzygnięcia były zbyt ogólnikowe, aby na ich podstawie zweryfikować negatywnie stanowisko Sądu pierwszej instancji. Stanowiło to wyraz zastosowania art. 378 § 1 k.p.c. Była to ocena Sądu drugiej instancji, której krytyka wymagała podniesienia zarzutu naruszenia innych przepisów postępowania niż art. 378 § 1 k.p.c., w tym w szczególności art. 382 k.p.c.

Po trzecie, zarzut naruszenia art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. może być podstawą skargi kasacyjnej tylko w wyjątkowych wypadkach, w których wady uzasadnienia uniemożliwiają dokonanie kontroli wyroku przez Sąd Najwyższy (por. np. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999, nr 4, poz. 83, z dnia 8 października 1997 r., I CKN 312/97, z dnia 19 lutego 2002 r., IV CKN 718/00, z dnia 18 marca 2003 r., IV CKN 11862/00, z dnia 20 lutego 2003 r., I CKN 65/01, z dnia 22 maja 2003 r., II CKN 121/01, z dnia 9 marca 2006 r., I CSK 147/05, z dnia 25 maja 2018 r., I CSK 481/17, z dnia 9 sierpnia 2019 r., II CSK 352/18, nie publ.). Lektura uzasadnienia zaskarżonego postanowienia nie daje podstaw do stwierdzenia, że dotknięte jest ono tak daleko idącymi wadami.

Po czwarte, wbrew twierdzeniom skarżącego jest jasne, że Sąd pierwszej instancji przy ustalaniu granic nieruchomości orzekał według stanu prawnego. Całokształt rozważań Sądu pierwszej instancji koncentrował się na ustaleniu – na podstawie wyników postępowania dowodowego – stanu prawnego, który został potem przyjęty jako podstawa dokonanego rozgraniczenia. Sąd pierwszej instancji wyraźnie ponadto wskazał (s. 30 uzasadnienia postanowienia z dnia 30 sierpnia 2018 r.), że kieruje się zasadą, iż rozgraniczenie ma na celu ustalenie, dokąd sięga własność nieruchomości w terenie. Sformułowania tego nie można inaczej

rozumieć, jak odwołania do kryterium stanu prawnego, o którym mowa w art. 153 k.c. Pogląd ten podzielił Sąd drugiej instancji.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.).

Zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosek uczestniczki postępowania Gminy J. o zasądzenie od skarżącego kosztów postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy oddalił, gdyż uczestniczka nie zauważyła, że istnieją podstawy do odmowy przyjęcia skargi do rozpoznania i wniosła o jej odrzucenie albo o jej oddalenie (por. *mutatis mutandis* orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 1934 r. CII 1677/34, Zb. Urz. 1935, poz. 204, oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r. III CKN 563/01, nie publ., z dnia 29 marca 2011 r. IV CSK 593/10, nie publ. i z dnia 8 sierpnia 2012 r. II CSK 112/12, nie publ.).